

Näiteid lugude seadmisest väikesele kitarriansamblile

Kristo Käo

Koolikitarr.ee

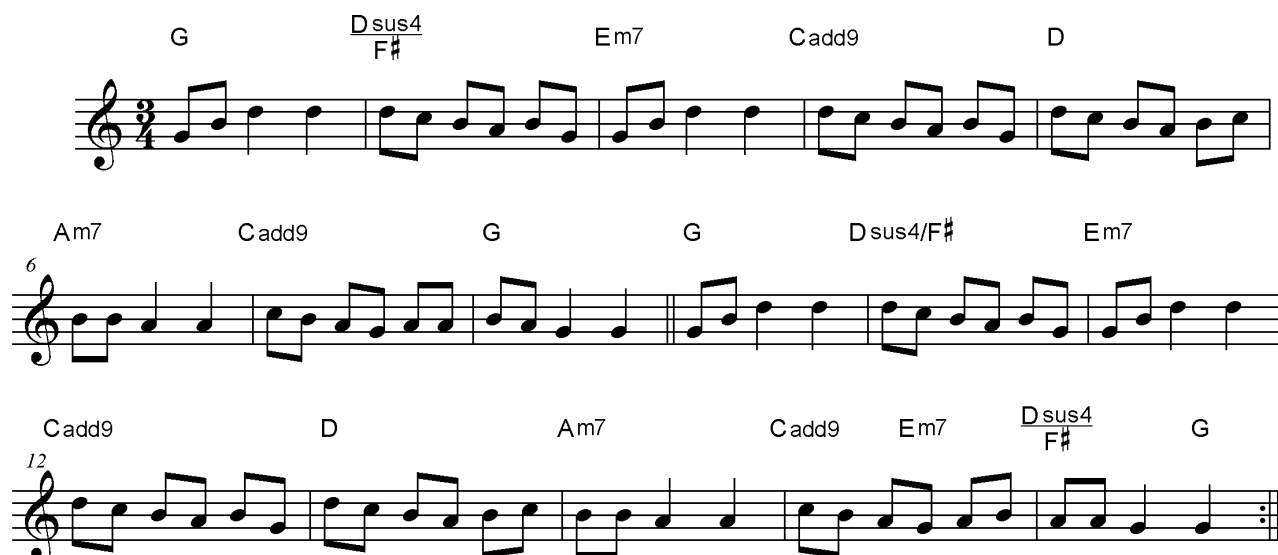
Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

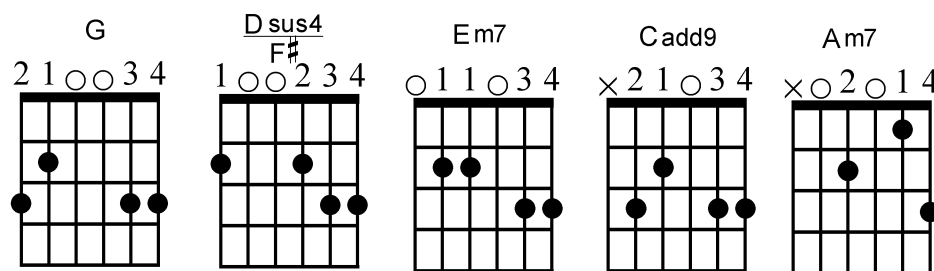
VANAPAGANA TORUPILLILUGU

Hiiumaa

Kui oled kitarri õppinud Kitarrikooli õpiku või netikooli järgi, on see viis sulle juba tuttav. Nüüd süveneme asjasse juba rohkem ja vaatame, kuidas seda lugu ühe või mitme pilliga mängida. Siin on kirjas viis, millele on lisatud harmooniamärgid. Lugu on originaalis väga lühikene, seepärast on ta pandud korduma ja lõputud veidi erinevaks tehtud. Alusta sellest, et õpid seda viisi korralikult mängima. Peast muidugi.

Kuidas on viisile just selline harmoonia leitud? Kui seda lugu tõesti kunagi torupilliga mängiti, on selge, et saateks kõlas vaid burdoon. See tähendab, et terve loo saateks kõlaks siin vaid G-bass või G-kvint. See ei ole sugugi halb harmoniseering, aga siin on harmooniat veidi mitmekesisemaks muudetud ja kõlavad peaaegu kõik G duuris leiduvad akordid. Üheks printsibiiks oli bass paika panna ja teiseks printsibiiks võimalikult palju akordiheliseid paigal hoida. Akord, mis kõigile neile tingimustele kõige enam vastas (G duuri skaalalt ehituv akord, soovitatavalt astmeliselt liikuv bass ja võimalikult palju hääli paigale jätta), saigi valitud. Nii tekkis ka näiteks suhteliselt keeruline akord Dsus4 F# bassiga. Bass pidi olema F#, aga et ülemised hääled paigale jäävad, tulebki seda akordi niimoodi nimetada.

VANAPAGANA TORUPILLILUGU

Hiiumaa

Kui mängida kitarril ainult viisi või ainult harmooniat, jääb alati justkui midagi puudu. Kui soovid kõike seda üksi mängida, on kõige lihtsam meloodiale bass lisada. Enamasti on võimalik leida sellised bassid, mis koos viisiga ka harmoonia korralikult edasi annavad ja lugu kõlab „nagu päris“. Praegusel juhul oli harmoonia tekkinud just liikuvast bassist ja seega ongi nüüd viisile juurde kirjutatud bass, mida pead tõmbama pöidlaga. Kuna nüüd on tarvis ühe sõrmega pidevalt bassi all hoida, on nootide juurde kohati ka lisatud numbrid, mis tähistavad vasaku käe sõrmi. Võid ka omale sobivama sõrmestuse leida, siin on sellised klassikalised variandid. Ülemist häält mängivad siis need sõrmed, mis parajasti vabad on.

Kuna tegemist on tantsumuusikaga (see on labajalg), siis on rütm väga tähtis. Loo teises pooles mängibki bass labajalale omast rütmi – bass on esimesel ja kolmandal löögil. Rahvamuusika on üks neist muusikavormidest, mida noodi järgi õigesti ära õppida ei saa. Selleks, et tekiks tõesti rütm, mis labajalga meenutab, peab bassis esimese ja kolmanda löögi vahel väike paus olema. Kuula näidet! Samuti märkad, et meloodias on teatud noodid lühemalt artikuleeritud. Eelviimane takt on jaotatud kaheks osaks, mitte kolmeks, nagu nõuab taktimõõt. See lükkab hetkeks rütmi paigast ja on lisatud siia lihtsalt vürtsiks.

VANAPAGANA TORUPILLILUGU

Hiiumaa

seade: Kristo Kão

Kitarr I

Kitarr II

Löö i-sõrmega üle keelte!

13

19

25

Löö i-sõrmega üle keelte

31

Löö roobi lähedale

37

43

49

I kitarr improviseerib soolo, korduste arv vaba.
Kui soolot mängida ei taha, siis mängib I kitarr II kitarr partiid kaasa ja korrata pole tarvis.

55

61

67

73

79

85

Rasgueado ...

91

97

104

Kahe kitarriga on head rütmi juba lihtsam tekitada ja seade ongi tehtud selliselt, et üks kitarr loob harmooniat ja rütmi, teine keskendub melodiale. Vahepeal need rollid vahetuvad, et kummagi mängija töö liiga ühekülgne ei oleks.

II kitarr alustab saadet kvintide mängimisega ja siin tuleb arvestada sama, mida sai varemgi mainitud – labajala rütm eeldab, et takti keskmine löök on paus. Miks siis mitte sinna pausi kirjutada? Tegelikult peab esimene löök kõlama teise löögi peale ja kolmas löök on päris lühike. Selliseid asju kirja pannes muutub noodipilt kirjuks ja ei täida enam oma eesmärki.

Kuna viis ise on väga lühike, on talle lisatud väike „saba“ ja samuti kõlab teema loo arendusosas minoorsena. Seal on ka lõik, kus saab solo improviseerimist harjutada – sobib Em skaala. Lõpuosas mängib üks kitarr saateks neid samu akorde, millest teema puhul juba juttu oli.

SIBERI SETUDE LUGU

Setomaa

Am Dm E Am Dm E Am

Am Dm G C E7 Am Dm E Am

Tsaariajal asus üks peotäis setusid praegusesse Krasnojarski kraisse elama ja tänapäevani on seal Haidaki küla, kus ehtsat seto keelt kuulda võib. Kas see meloodia on kaasa viidud kodumaalt või üles korjatud juba uuest elupaigast, seda on raske öelda. Ilmseid slaavi mõjusid on siin igal juhul kuulda.

Harmoonia sai valitud väga lihtne – esimeses pooles vaid I, IV ja V astme kolmkõlad (harmooniline laad, seega V kolmkõla mažoorne). Teises pooles on ka üks septakord, mis tekib tänu meloodias olevale septimile, nii et tegelikult võib seal ka rahulikult E-duuri edasi mängida, sest koos meloodiaga tekib septakordi kõla nii või teisiti.

SIBERI SETUDE LUGU

Setomaa

Selles versioonis ei alusta harmoonia kohe aktiivset liikumist, vaid on kasutatud nn orelipunkti: toonika bass (A) on pikalt paigal. Edasi liigub harmoonia hoopis alla loomulikule VII astmele (G) ja sealt edasi VI astmele (F), kust läbi V astme (E) jõuab jälle tagasi toonikasse. G-duur ehitub A-molli loomuliku laadi VII astmelt, aga E-duur tekib vaid harmoonilises laadis. Nii on siin kasutusel mõlemad laadid korraga. Taktis nr. 13 on meloodias puhas A-moll kolmkõla, aga kuna bassis on F, siis kõlab seal FM⁷

Teisel korral kõlab juba tuttav harmoonia ja bass püüab täita augud rütmis, mis tekivad, kui meloodias on pikemad noodid. Mängutehnilise poole pealt on siin oluline lahtiste basside summutamine – lahtised bassid E ja A ei tohi kõlada pikemalt, kui nad kirjas on. Pigem isegi lühemalt. Selleks tuleb need noodid parema käe pöidlaga enne järgmise mängimist summutada.

SIBERI SETUDE LUGU

Setomaa

Seade: Kristo Käo

Kitarr I

Kitarr II

Kiire tremolo i-sõrme või medikaga, võib ka poognaga. Saade alustab paar takti varem.

9

Lõpp

17

24

31

37

45

53

61

Algusest sõnani "Lõpp"

Bassi ei pea tingimata mängima

Duo-versioonis on harmoonia sama, mis bassiga versioonis, lihtsalt bass ja viis on kahe pilli vahel ära jaotatud. Algul hoiab teine kitarr pikka bassi ja kuna kitarril heli ei ole kuigi pikk, tuleb siin kasutada tremolot (kiiret noodi kordamist), mis tekitab seoseid balalaikamuusikaga või miks mitte – kasuta poognat!

Teises pooles läheb rütm käima ja bass annab väga lihtsate vahenditega kogu loole hea mineku. Edasi tuleb meloodia bassis ja samal ajal mängib esimene kitarr saadet kvindiga. Siin peab jälgima, et saade meloodiast valjem poleks. Eks teine kitarr peab siin veidi pingutama, et end kuuldavaks teha. Ilmselt tuleb mängida roobi ligidalt. Kiire käik bassis (taktid 48 ja 56) valmistab veidi tehnilisi raskusi ja siin on ehk abiks legato-võtte või paremas käes sõrmestus p-i või p-m, mis on kiirete bassiliikumiste puhul väga hea vahend. Loo lõpuosa faktuur on polüfooniline – mõlemad kitarrid mängivad meloodiat. Nagu märkad, on need tegelikult sama meloodia kaks otsa, mis imekombel kokku sobivad! Lugu lõppeb seal, kus on sõna lõpp.

VANAD EESTLASED

Eesti

Chords: G, F, G, G, F, G, G, F, Em, D, Em, F, D, G

Teema on vahelduva taktimõõduga, teisiti seda kirja panna poleks õige, sest rõhud langeksid valesti. Harмония on ülilihtne ja põhineb madala VII astme kasutamisel, mis on siin dominandi eest. Klassikaline variant oleks V astme dominanti kasutada (F-duuri asemel D).

Teises pooles on meloodia täpselt sama, aga nõ teema arendamiseks on harmoonia veidi teine ja mängu tulevad ka VI ja V astme akordid (Em ja D).

VANAD EESTLASED

Eesti

The musical score is written on four staves. Each staff begins with a treble clef, a common time signature (C), and a key signature of one sharp (F#). The first staff contains measures 1-4, the second staff measures 5-8, the third staff measures 9-12, and the fourth staff measures 13-16. The melody is primarily composed of eighth and quarter notes. The bass line is indicated by letters (p, 1p, 2p) and accidentals (sharps) below the staff. The piece concludes with a double bar line at the end of the fourth staff.

Bass on võetud puhtalt eelmise versiooni harmoonia järgi ja vaid esimesse takti on lisatud dominandi bass (kõikjale, kus sarnane koht). Bassinoot on siin kahe meloodianoodi vahel, et rütmi liikuvamaks teha.

Loo eelviimane bass on F#, mis on ühest küljest loogiline ühenduslül F-i ja G vahel, aga vihjab ka dominandi (D-duur) esimesele pöördele (D/F#). Tehniliselt siin mingeid raskusi ei ole.

CD lugu nr. 6

VANAD EESTLASED

Seade: Kristo Käo

Eesti

Kitarr I

Kitarr II

6

11

16

21

Glissando

Mängi paar korda läbi

See versioon on kirjutatud overdrive-elektrikitarril silmas pidades. II kitarr mängib saateks kvinti, aga ebatavaliselt kõrges registris. Kvindid järgivad peaaegu täpselt eelmiste versioonide harmooniat.

Loo lõpuosas on ka II kitarril väike meloodia, mis on kontrapunktiks teemale. I kitarril partii lõppeb oktaavilise glissandoga. Proovi see glissando ühtlaselt takti peale ära jaotada. Glissandot esineb ka II kitarril partiis: taktides 8-9 ja 16-17. Glissando on ühelt noodilt teisele libisemine.

7 SAMMELDUNUD SÄNGI

Rahvaviisi motiividel

The musical score is written in 2/4 time and consists of three staves. The first staff contains measures 1-7 with chords Am, G, and Am. The second staff starts at measure 8 and includes chords C, E, a Paus (rest), and Am. The third staff starts at measure 15 and includes chords C, G, Em, Am, C, E, and Am. The melody is written in treble clef with various note values and rests.

Seda rahvaviisi on oma loomingus kasutanud nii Mart Saar kui Edgar Arro ja siin olen melodiale klassikalisema vormi andnud, muutes ta kaheosaliseks. Esimene lause lõppeb dominanti ja teine siis ilusti toonikasse.

Harmoonias on kasutusel nii harmooniline kui loomulik dominant (E ja Em) ja algaja akordivahetaja jaoks on siin piisavalt põhjust harjutamiseks, sest tegemist on aeglase looga ja akordid peavad vahetuma sujuvalt. Tõmba taktis näiteks ühe korra üle keelte, sellest piisab täiesti.

7 SAMMELDUNUD SÄNGI

Rahvaviisi motiividel

Algas järgib eelmise versiooni harmooniat, kuid kohati on kasutatud akordide pöördeid, mitte I astme bassi. Lõpus mängib bass käigu F#-G#-A. Kust need noodid tulevad? See on meloodilise minoori lõpp. Nii et siin on kasutusel korraga nii loomulik, harmooniline kui meloodiline minoor. Me ei saaks seda kindlalt väita, kui me poleks kuulanud eelmisi versioone, sest paljas E-bass ei ütle, kas selle akordi terts on suur või väike.

7 SAMMELDUNUD SÄNGI

Rahvaviisi motiividel

Seade: Kristo Käo

Kitarr I

Kitarr II

The musical score is written for two guitars, Kitarr I and Kitarr II, in 2/4 time. The key signature has one sharp (F#). The score is divided into four systems of measures. The first system contains measures 1-8, the second system measures 9-16, the third system measures 17-24, and the fourth system measures 25-28. Kitarr I plays a melody with some rests, while Kitarr II plays a rhythmic accompaniment. The notation includes treble clefs, a key signature of one sharp, and various musical symbols such as notes, rests, and accidentals.

The image displays three systems of musical notation for guitar, spanning measures 33 to 45. Each system consists of a treble staff and a bass staff. Measure 33 shows a melodic line in the treble staff and a bass line with a slur. Measure 39 continues the melody. Measure 45 shows a melodic line in the treble staff and a bass line with a slur, ending with a double bar line.

Harmooniliselt siin võrreldes eelmiste versiooniga midagi uut pole. Ehk see, et toonika kolmkõla on täiendatud II astmega. Tekkivat akordi võib nimetada näiteks A^{add9} . Muus osas on akordid lihtsalt lahti kirjutatud, nii et tekiks meloodiaga kokku sobiv arpedžo. Seda tehes peab jälgima, et kohakuti sattuvad noodid ilusti kokku sobiksid või tekkinud dissonantsid enam-vähem mõistliku lahenduse leiaksid.

ILUSA ILMA LUGU

C $\frac{G7}{D}$ C G C $\bar{B}$ Am7 Dm FM7 G $\bar{F}$ $\frac{C}{E}$
 5 C Em F G Am7 Dm FM7 G C
 9 G Am7 Dm G C $\frac{Dm}{C}$ C $\frac{G}{C}$ C

Siin on kasutusel küllaltki palju akorde ja neid tuleb päris kiiresti vahetada. Tihti on akordil ka põhibassist erinev bass. Kui bass vahetub väga kiiresti, siis võibki ainult bassi mängimisega piirduda (taktid 2 ja 4). Taktimõõt on siin 5/4 ja akordid vahetuvad vaid meloodia loogikat silmas pidades, taktijooni arvesse võetud pole, sest taktijooned rahvamuusikas on enamasti need viisid üles kirjutanud inimeste poolt pandud. See tähendab siin, et mõni akord kestab ühe löögi, mõni aga koguni viis lööki. Ümise kasvõi mõttes meloodiat kaasa, et asi õigeks saada.

$\frac{G7}{D}$ $\frac{C}{E}$ FM7 $\frac{Dm}{C}$ $\frac{G}{C}$
 x x o o o o o o x x 3 2 1 o x 3 x 2 4 1 x 3 o o o 4

ILUSA ILMA LUGU

Bass on võetud eelmise versiooni harmooniast ja vahel harva on kasutatud ka teisi akordide pööordeid. Seda on vaja teha näiteks siis, kui ei taha, et meloodianoot ja bassinoot samad oleksid. Tihti on bass torgatud kahe meloodianoodi vahele, et rütmi elus hoida. Lõpus on burdoonbass, mis kõlbaks rahulikult ka terve loo saateks.

ILUSA ILMA LUGU

Seade: Kristo Kõo

Kitarr I

Kitarr II

The musical score is written for two guitar parts, Kitarr I and Kitarr II, in 2/4 time. The key signature has one sharp (F#). The score is divided into three systems. The first system contains measures 1-4, the second system contains measures 5-8, and the third system contains measures 9-12. Kitarr I plays a melody with eighth and quarter notes, while Kitarr II provides a rhythmic accompaniment with chords and eighth notes. Fingering numbers (1-4) are indicated for many notes in the bass staff of each system. The piece concludes with a double bar line at the end of measure 12.

See on puhtalt kahehäälselt saadetud variant ja saade on kirja pandud lihtsa rütmiga. Tegelikult võid aga rütmi kohati ka kiiremate vältustega mängida, et asi liiga raiumiseks ei läheks. Kvint on küll kõige levinum kahehäälse kitarrisaate variant, aga siin on kasutusel ka muid intervale. Parema käe tehnika kvinte ja muid kõrvuti keeltel asuvaid intervale mängides peab väga täpne olema. Proovi tõmmata vaid õigeid keeli. Selleks on vaja vasaku käe vabade sõrmedega mõningaid keeli summutada ja tihti tuleb summutamiseks kasutada ka parema käe põialt. Saatepartiis on harmooniamuutused püütud jaotada nii, et mängijal lugemine sassi ei läheks – enamasti saad ühte harmooniat mängida 2 lööki. I kitarrri osa on lihtne ja võib näiteks mängida lugu mitu korda läbi, nii et kord mängib I kitarrri üks inimene ja korduses vahetate.

MINOORNE LABAJALG

The musical score is written in 3/4 time and consists of three systems of music. Each system includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a melody line with guitar chords indicated above or below the staff. The chords are: Am, G, Am, Am (first system); Dm, Am, G, Am, G, Am (second system); and D, Am, G, Am, Am (third system). The melody is composed of eighth and quarter notes, with first and second endings marked at the end of each system. The first ending is marked with a '1.' and the second ending with a '2.'.

See lugu on vahelduseks kolmeosaline. Seni on kõik viisid ju kaheosalised olnud. Kolmeosalisi rahvaviise leidub meil vähe ja see on üks tõeliselt hea näide. Teadaolevalt on see lugu viimase paarikümne aastaga suuri muutusi läbi teinud. Nii ütlevad need inimesed, kes selle loo kord mingist kogumikust leidsid. Rahvamuusikat õpitakse ju enamasti kuulmise järgi ja nii tekib justkui vana tuntud telefonimängu efekt: inimesed mäletavad erinevalt ja kohandavad lood vastavalt oma oskustele ja eelistustele. Muusika võib niimoodi sootuks teise ilme saada. Siin on kirjas hetkel levinud variant ja harmoonia poolest tasub ära märkimist kolmanda osa mažoorne subdominant (D-duur). Dominandi rolli täidab siin juba varasemastki tuntud madaldatud VII astme kolmkõla.

MINOORNE LABAJALG

The musical score is written for guitar in 3/4 time. It consists of six staves of music. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is composed of eighth and sixteenth notes. The bass line is indicated by flat symbols (b) under the notes. The score includes first and second endings, marked with '1.' and '2.' above the staff. The second ending leads back to the beginning of the piece. The score is divided into measures by vertical bar lines, with measure numbers 6, 11, 17, 23, and 28 indicated at the start of their respective staves.

Bassinoodid pärinevad esimesest versioonist, aga bassi rütm on üldiselt kiirenev – algab pikkade nootidega, hiljem juba Vanapagana torupilliloost tuntud labajala bass ja kohati on lisatud ka harmooniat näitavaid arpedžosid. Päris lõpus on takt jagatud kaheks ja sellest võimalusest oli samuti juttu Vanapaga torupilliloo juures.

MINOORNE LABAJALG

Seade: Kristo Kõo

Kitarr

Tsello

6

13

20

27

27

33

33

40

40

47

47

54

54

61

61

68

68

75

75

82

82

89

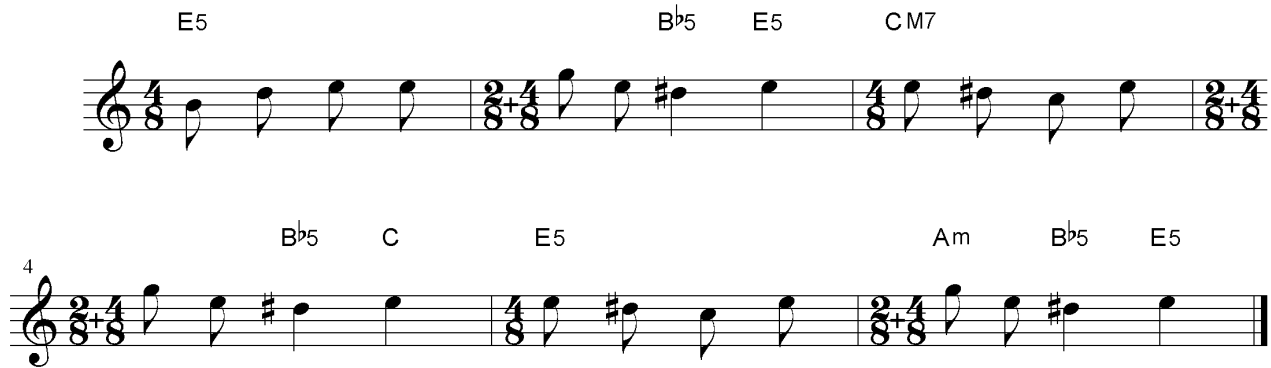
Kõik kvindid sama rütmiga

89

See versioon on kitarrile ja tšellole. Alguses on paar takti improvisatsiooni ja iga mängija peaks seal ise midagi välja mõtlema. Tšello roll on siin enamasti bassi mängida ja võrreldes eelmise versioonidega on siin bassis ka üks liikuvam koht sees (taktid 76-91). Nii võib mängida ka soolokitarril versioonis, kui tehnika on piisavalt hea. Tšellol on ka oma solo ja siis mängib kitarr saateks kvinte. Ristikesed nootide asemel tähendavad, et pead vasaku käe sõrmed keeltel veidi kõrgemale tõstma, nii et korralikku nooti ei teki. Parem käsi jätkab tegevust ja tulemuseks on päris hästi rokkiv rütm. Tantsulugu peab parajalt pikk olema ja nii ongi siin välja kirjutatud hulk kordusi, kõik väikeste erinevustega.

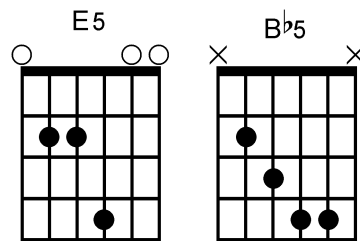
SÕNNIKULAOTAMINE

Setomaa

See on päris omapärane viisijupp Lõuna-Eestist ja meloodia põhineb harmoonilisel laadil, mis annabki veidi idamaist kõla. Harmoonia on sellel lool originaalis olemas ja seda võid näha-kuulda duoversiooni viimases lõigus. Siin on aga lisatud üks sadadest harmooniavõimalustest ja midagi väga erist ei toimu: I, IV, V ja VI astme akordid. Dominandi kvint on madaldatud ja toonika on tertsi (E5).

Taktimõõt on päris hull ja eks jällegi mõni rahvalaule korjanud teadlane sai noodikirjutamise oskust näidata. Muidugi on siin oluline tähele panna, et taktimõõt on antud kaheksandikes, mis võib tähendada, et tegemist on pigem aeglase muusikaga.

SÕNNIKULAOTAMINE

Setomaa

Bass on täpselt eelmise versiooni harmoonia järgi võetud ja vaid viimases taktis on üks lisanoot keskmises hääles, et selgemini mõista anda, mis harmooniaga tegu.

SÕNNIKULAOTAMINE

Setomaa

Seade: Kristo Kõo

Kitarr I

Kitarr II

7

13

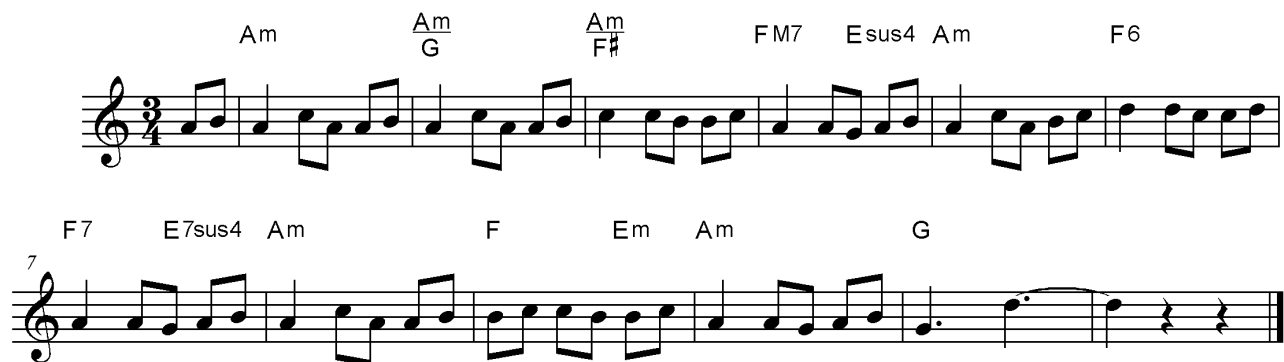
18

Sõnnikulaotamist toimetati tihti ilmselt näiteks härgade abiga. II kitarr mängibki monotoonset ja sünget bassi. Viimased kaheksa takti on täpselt sellised, nagu nad sealtkandi inimeste esituses kõlada võisid – meloodia on alumises hääles ja ülemises hääles on burdoonisarnane saade, mis moodustab alumisega kõikvõimalikke põnevaid intervale. Lõuna-Eestis oli levinud mitmehäälne laul. Ära seda väga kiiresti mängi, kuula ilusti, millised kooskõlad tekivad.

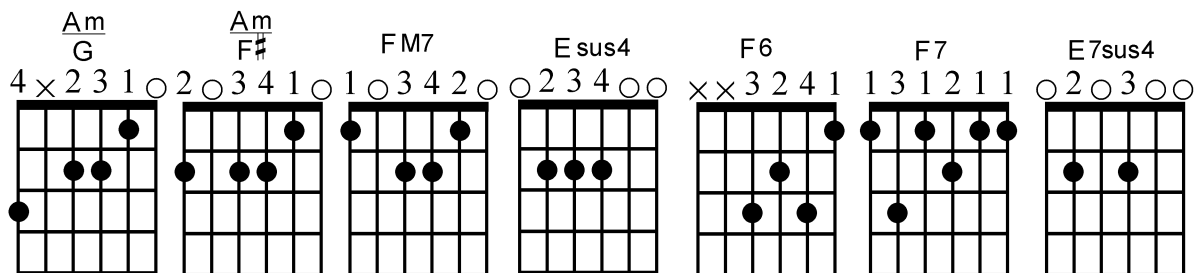

SARVELUGU

Tarvastu

Tegemist on jälle ühe üliminimalistliku viisijupiga, mis koosneb vaid viiest noodist, aga need viis nooti korduvad selliselt, et esimese hooga jääb see viis veidi raskesti meelde. Praktika näitab, et välismaalastel on selliseid eesti meloodiaid raske kuulmise järgi õppida, sest nende jaoks „juhtub siin liiga vähe“. Tegelikult ongi vaja, et nõ vähe juhtuks, sest muidu ei tekiks seda mõnusat meditatiivset meeleolu. Harmoonia on siia vägivaldselt lisatud, et näidata veelkord laskuva bassi jõudu. Kasutusel on jälle nii harmoonilise kui loomuliku Am-skaala akordid ja lisaks käib läbi F7, mis on siin justkui kosmosest, aga teoreetiliselt saab kõike põhjendada. Peaasi, et hästi kõlab!

SARVELUGU

Tarvastu

Bass on enamasti eelmises versioonis kuulnud harmoonia põhibass. Erand on 7. takt, kus oli F7 – seal ei annaks F bass soovitud efekti ja nii on siin tegemist F7 septimiga, kui mõelda, et Eb=F# Proovi mängides bassinoote sujuvalt ühendada, see ei ole tantsulugu. Arvesta ka seda, et kohati on tarvis lahtisi basse summutada.

SARVELUGU

Tarvastu

Seade: Kristo Kào

Kitarr I

Kitarr II

5

10

15

20

Am9

G 13

Sama rütmiga edasi

F M7

Eaddb9

Esimesel korral kõlab meloodia saateks tavaline arpedžo, mis kohati kasvab ka iseseisvaks meloodiaks (taktid 7-8). Teisel korral saadab I kitarr meloodiat tüüpilise früügia järgnevusega – laskuv bass A, G, F ja E on näiteks hispaania muusikas hirmus tavaline. Siin on bassile rohkesti tertse kasvatatud ja tulemus ei ole enam väga hispaanipärane, vaid pigem juba Ladina-Ameerika mõjudega. Rütms tähendab x noodipea asemel, et selle koha peal on summutus (antud juhul väikese klõpsuga). Sellist rütmi tuleb kindlasti kõigepealt ilma vasaku käeta harjutada. Põhimõtteliselt käib liikumine kogu aeg üles-alla. Summutada tuleb nii, et keelte vastu läheb pöidla algus ja järgmine tõmme ongi pöidlaga üles. Üldse on tihti mõistlik selliseid rütme mängida nii, et alla lööb i-sõrm ja üles tõmbab pöial. Siis on mõlemad suunad küünega mängitud ja heli ühtlane. Ära unusta, et üles tõmmates ei pea kõlama panema kõiki keeli – seepärast ongi noodiski vaid 4 heli kirja pandud. Takti esimene löök tõmba aga alati üle terve akordi. Selleks, et siit sujuv saade tekiks, peab rütm olema küllaltki kiire ja ilma liigse raiumiseta.

VALSS

Hiiumaa

G Cadd9 Fadd9 G $\frac{C}{E}$ G

F G $\frac{C}{G}$ G F G

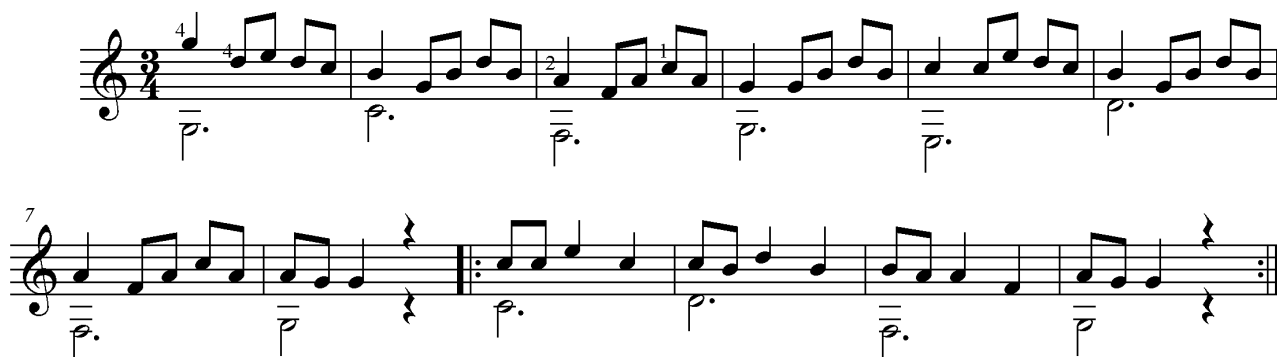
Meloodia koosnebki siin akordilistest liikumistest ja see annab tegelikult harmoonia suuresti ette. Madal VII aste ongi siia viisi juba sisse kirjutatud. 2. taktis on aga näide sellest, terts võib akordile kasvatada ka allapoole, mitte ainult üles: kui G-B-D kolmkõla alla bassiks C lisada, kõlabki ju tegelikult CM7. Selles oli veel vähe ja ka ülespoole sai üks terts lisaks. Akordi nimi on aga Cadd9, mitte C9, sest kuna meloodias on septim olemas, ei pea seda akordis dubleerima.

Cadd9 Fadd9

× 2 1 ○ 3 4 × × 3 2 1 4

VALSS

Hiiumaa

Bass järgib täpselt eelmise variandi harmooniat ja mängides arvesta seda, et siin on ilmselt tegemist jälle ühe labajalaga. Nii et artikulatsioon ei pea olema väga legato ja bass ei pea samuti tingimata järgmise bassini kestma. Kui asi juba käpas, võidki takti lõppu teise bassi lisada, nagu oli ka Vanapagana torupilliloos ja Minoorses labajalas.

VALSS

Hiiumaa

Seade: Kristo Kõo

Kitarr I

Kitarr II

Alguses on näha, et midagi halba ei juhtu, kui terve viisi jooksul harmooniat ei vaheta. Burdoonsaade on rahvamuusikas väga tavaline. Edasi hakkab harmoonia siiski liikuma ja arvestab jälle meie esimese versiooni akorde, kuid tertse on välditud ja tulemuseks veidi nurgeline kõla. Kui II kitarr taktis 25 melodiat üle võtab, hakkab saade mängima 2 lööki taktis ja mõlemad mängijad peavad siin raudselt oma rida ajama. See kõlab nagu keegi töötaks kiige peal teistele vastu ja üritaks hoogu maha nõksutada. Enne lõppu kõlab teema sekundis – see on pika peo paratamatu tulemus ja teadagi, et kui algul vedama ei saanud, ei saa lõpus ka pidama. Kui seda lugu kontserdil mängid, ära lõpus mingil juhul märku anna, et midagi on veel tulemas. See peab olema üllatus. Ja siis veel üks üllatus.

UNELAUL

Muhumaa

Bm Bm(add9) Bm

Bm Bm(add9) $\text{F}\sharp\text{m}$ A GM7

5

Bm Bm(add9) $\text{F}\sharp\text{m}$ A Bm

9

Huvitaval kombel on Muhust pärit mitmeid unelaule, mille taktimõõt on 5/4. Neist tuntuim on ilmselt „Viire takka“, aga siingi on üks vägagi uinutav viis.

Algul püsib harmoonia paigal ja seda enam on efektne, kui lõpuks mingi muutus toimub.

Bm(add9) $\text{F}\sharp\text{m}$ A GM7

× 1 3 4 ○ × × ○ 3 1 1 × 2 × 3 ○ ○ ×

UNELAUL

Muhumaa

Takti viimast lööki püüa vaikselt mängida, ta on siin lihtsalt rütmi säilitamiseks. Kõik noodid olgu ilusti ühendatud ja kui mõned lahtised keeled kõlama jäävad või on võimalik meloodiast akord tekitada, siis see annab asjale kindlasti väge juurde. Taktis 8 on hetkeks tarvis tõmmata ka kolme keelt korraga. Õnneks inimesel sõrmi jagub. Märka seda, et 4. sõrm on võimalik eelmisest taktist paigale jätta. Korda lugu seni, kuni keegi magama jääb.

UNELAUL

Muhumaa

Seade: Kristo Kão

Kitarr I

Kitarr II

5

10

15

20

25

30

35

40

Guitar 1

my favorite things

Musical score for Guitar 1, titled "my favorite things". The score is written in treble clef, key of D major (one sharp), and 3/4 time. It consists of eight staves of music, with measure numbers 10, 17, 27, 34, 41, 48, and 55 indicated at the beginning of their respective staves. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, rests, and a four-measure rest (labeled '4') in the first staff. The piece concludes with a double bar line at the end of the eighth staff.

Guitar 2

my favorite things

7

14

21

28

35

42

49

56

2

Guitar 3

my favorite things

Em CM7

4

Am7 D7 G C

10

G C Am B7 E

17

4

A Am7

27

D7 G C G C Am B7

34

Em CM7 Am B7 Em C

41

A7 G

48

Cm D7 G

55